

Footprints

gratis NIEUWSBRIEF van de

Vereniging **TRIBALE KUNST en CULTUUR**

2015 NUMMER 12

20 december

< www.tribalekunstencultuur.org >

In deze Footprints :

- **16 januari 2016** : Galeriebezoek in Tuil aan de Waal, ook voor geïnteresseerde niet-leden.
- **20 maart '16** : onze **Verzamelaarsbeurs Etnografica** in Dordrecht
- **Het decembernummer van Tribale Kunst en Cultuur**
- **Musea : Toekomstverkenning Wereldmuseum & Collectie Nusantara verdwijnt goddeels naar Indonesië**
- **'de Wassen Neuzen van Kafka'** – een boek over de meest legale import van etnografica. En hoe onze overheid dit desondanks flink dwarsboomde.
- De **Externe Agenda** is in Footprints weer bijgewerkt – en André heeft weer Websels voor ons.
- Als **kerstengel** : een wonderlijke verschijning tijdens het Parcours des Mondes.

Beste mensen,

- **16 januari 2016** – **Galerie-bezoek** bij Wim Levens en Karin Westra in hun **Galerie Afrika aan de Waal** in Tuil (aan de overkant van Zaltbommel). **Aanvang 10.30 uur**. 's Morgens zal Wim een **lezing** houden over de Akan. Met deze volkeren voelt hij zich nog steeds verbonden, nadat hij begin tachtiger jaren onder de Ashanti had gewerkt. Na de lezing volgt een toelichting door 'Wilde Ganzen'. Na de lunch krijgen de galerie en de objecten alle aandacht. Ook bij deze bijeenkomst zijn belangstellende niet-leden welkom om kennis te maken met onze vereniging. Opgeven bij tribalekunstencultuur@gmail.com, daarna volgen nadere gegevens.
- **20 maart '16** – De **Verzamelaars-beurs Etnografica** van onze **vereniging**. Deze derde editie van onze beurs zal weer in **Dordrecht** plaatsvinden, zelfde locatie. Een bezoek aan deze beurs is interessant zowel voor leden als voor belangstellenden, die zo kunnen kennismaken met onze vereniging. Leden-standhouders kunnen een tafel huren á € 25. Indien de ruimte dit toelaat, kan ook geopteerd worden voor twee tafels. Nadere bijzonderheden volgen per speciale TribaleBeursMail. Info bij Dirk van Burgel dirkvb@xs4all.nl.
- Het **decembernummer** van ons **magazine Tribale Kunst en Cultuur** is uit. Mocht een lid dit niet ontvangen hebben, geef dit dan deze maand nog op bij gienusart@gmail.com. Het is weer een mooi nummer geworden, met de volgende inhoud - op bladzij nr:
 - 2 - Doorn van, Ron - Bij de foto op het voorblad : "Akuaba"
 - 4 - Mateusen, Gi - "Wrijforakels bij de Luba"
 - 12 - Krekelaar, Jacques - "Légba Figuren van de Ewe en de Fon"
 - 18 - Mikkers, Johan - "Yamfeest bij de Abelam"
 - 24 - Essed, Nienke - "Het Slavenschip van William Turner"

- 26 - Hofkamp, Marchinus - "Chin tattooage, een zoektocht van jaren"
 - 31 - Vocht, Robert - Bij de foto op het achterblad : "Bijzondere Sarong uit Midden Timor"
 - 3 – Op blz 3 spreken we onze grote zorg uit over de volkenkundige collecties. In het september nummer was daar al een artikel aan gewijd, met o.a. zorgen over de collectie van het (gesloten) Tilburgs Mussie Museum, waarvan men uit bezuinigingsoverwegingen overwoog deze naar Indonesië te sturen. Maar nu blijkt, dat dit voor de collectie van Nusantara al is besloten. Niet na brede discussie en (Nederlands-Indische) erfgoed-overwegingen, maar als plompverloren maatregel, met als enige echte argument: ‘bezuiniging’. De Nusantara-collectie wordt ‘gewoon’ gedumpt, zoals eerder al met de KIT-bibliotheek is gebeurd. Ook wij moeten en willen oog hebben voor een herverdeling van collecties tussen Indonesië en Nederland. En na rijp beraad zal dat ook zeker wat moois kunnen opleveren, maar alsjeblieft toch niet op deze manier!
 - Het Wereldmuseum Rotterdam is zich op een goede manier aan het heroriënteren. Het rapport [Toekomst-verkenning Wereldmuseum](#) (sept’15) is hier te lezen en te downloaden.
 - Ooit gedachten gekoesterd over de mogelijkheid om zelf Afrikaanse kunst in Afrika te kopen? Uw voorzitter deed dat, en voerde voorwerpen Afrika uit volgens alle wensen en regels van de Afrikaanse én de Nederlandse Erfgoedinspectie. Maar desondanks werd hij door onze eigen overheid getackeld – op een verbluffende en onwettige wijze. Een strijd om deze onheuse situatie aan de kaak te stellen duurde jaren, en zorgde uiteindelijk voor rehabilitatie, én voor het boek **“de Wassen Neuzen van Kafka”**, dat daar de weerslag van is – met een reeks aanbevelingen. ‘Vers van de pers’. Meer gegevens vindt u op www.gienusart.nl
 - André heeft weer gezorgd voor een aantal mooie **‘Websels’**, en
 - Net als in de vorige Footprints laten we in dit nummer weer een bijzonder voorwerp zien, dat opviel tijdens het Parcours des Mondes in september jl. Dit keer een wonderlijke menselijke gedaante in de Rue de Seine, een der straten waar het Parcours zich afspeelt. Bruid of Kerstengel, of? Laten we het hier maar op ‘kerstengel’ houden, waarmee het bestuur van Tribale Kunst en Cultuur al onze lezers fijne Kerstdagen en een Gezond en Voorspoedig 2016 toewenst!
- Met vriendelijke groeten, namens het bestuur, Marchinus Hofkamp

Externe Agenda

Museale exposities

- in dec’15
 - [Museum Volkenkunde, Leiden](#), heeft een speciale kinderruimte (200m2) geopend, [het 'Wereld-lab'](#) - gratis toegang voor kinderen in deze maand
- tm 3 jan’16
 - [Onomatopee Project Space, Eindhoven](#), [Lega spreekwoorden aan een koortje](#) (Congo)
- tm 3 jan’16
 - [Museum Volkenkunde, Leiden](#) - [Draken & Dondervogels](#), bovenmenselijke rollen van dieren in allerlei culturen ('transformatie').
- tm 3 jan’16
 - [Museum Volkenkunde, Leiden](#) - [Grrr Machtige dieren wereldwijd](#). familietentoonstelling, samenwerkingsproject met Rijksmuseum v. Oudheden
- tm 3 jan’16
 - [Mu.ZEE, Oostende](#), [Europese Spoken](#), Over beeldvorming van kunst uit Afrika in de twintigste eeuw.
- tm 4 jan’16
 - [Museum Volkenkunde, Leiden](#) - [Bedevaart Mekka & Vroege foto's China](#)
- tm 10 jan’16
 - [De waranda, Turnhout \(België\)](#) - Culturele kennismaking met Mali (traditionele Bogolan stoffen staan centraal)
- tm 17 jan’16
 - [Museum Volkenkunde, Leiden](#) - [Verbinding van Culturen: Peranakan](#), Mensen met én Indische én Chinese wortels. Deze en de vorige twee zijn zgn.'galerij-tentoonstellingen'.
- tm 17 jan’16
 - [Musée du Quai Branly, Parijs](#) - [Esthétiques de l'Amour](#) , voorwerpen en cultuur uit de [Amoer vallei in Oost-Siberië](#)
- tm 24 jan.'16
 - [Museum aan de Stroom \(MAS\), Antwerpen](#), [Verborgen Turkse schatten](#)
- tm 31 jan’16
 - [Musée du Quai Branly, Parijs](#) – [Sepik, Arts de Papouasie-Nouvelle-Guinee](#)
- tm 31 jan’16
 - [Museum Volkenkunde, Leiden](#) - [Suriname-Nederland, 40 jaar later](#)
- tm 28 maart’16
 - [Afrikamuseum, Berg en Dal](#), [Rhythm & Roots](#). Invloed van Afrika op de muziekgeschiedenis.
- tm 28 maart’16
 - [Wereldmuseum, Rotterdam](#) - [De Perzen](#)
- tm 3 april’16
 - [Verzetsmuseum, Amsterdam](#) - [Koloniale oorlog 1945-1949](#), Gewenst en ongewenst beeld

- tm ? - [Museum aan de Stroom](#), Antwerpen - 50 jaar migratie Marokko & Turkije
- tm 1 mei 2016 - [Missiemuseum Steyl](#), Steyl, Afrika en Limburg, selectie collectie Afrika \ Centrum Cadier en Keer en collectie van twee verzamelaars (hals-, arm- en enkelbanden en goudgewichtjes).
- tm 17 juli '16 - [Musée Dapper](#), Parijs Chefs-d'œuvre d'Afrique, meesterstukken uit Afrika
- 26 jan tm 23 okt '16 - [Musée du Quai Branly](#), Parijs, *Etrangement Humain*. Relaties tussen mens en ongebruikelijke voorwerpen
- vanaf 29 april '16 - [Wereld Museum](#), Rotterdam - Afrika 010, tentoonstelling Afrikaanse kunst
- tot 2017 - is het [Afrika Museum in Tervuren](#) gesloten wegens renovatie.
- tot nader order zijn - [Musea van het Verre Oosten](#) te Brussel gesloten 'om veiligheidsredenen'

Lezingen en cursus-aanbod

- 31 jan '16 - Berg en Dal [Afrika Museum](#) 11.00-1200 uur, Museum JeugdUniversiteit
Hoe krachtig is een spijkerbeeld?

Veilingen

- jan '16 - Brussel, [Lempertz](#), Afrika en Oceanië
- 23 jan '16 - Brussel, [Native](#), African and Oceanic Art
- 22 mrt-5 april '16 - Amsterdam, [De Zwaan](#), Kunst- en Antiekveiling, 17 tm 20 mrt kijkdagen.
- 28 mei '16 - Münster, [Zemanek](#), Tribal Art Auction.
- online veilingen via - [eBay](#), [Galerie Walu-Koller](#), [Zeller](#)(Afrika), [Zeller](#)(Asiatica). [Catawiki](#) wkl

Beurzen

- 20 tm 24 jan '16 - Brussel, [Winter Bruneaf](#), Brussels Non European Art Fair
- 23 tm 31 jan '16 - Brussel, [Brafa](#), kunst en antiekbeurs
- 11-20 mrt '16 - Maastricht [Tefaf](#), Kunstbeurs
- 20 mrt 2016 - Dordrecht, [Tribale kunstbeurs van onze vereniging](#) (zie ook Website)
- 19-20 mrt '16 - Nieuwegein, [Verzameland Nederland](#), verzamel- en curiosamarkt
- 2-3 april 2016 - Wilrijk/Antwerpen, [Fair 2016](#), Tribale Kunst & Etnografica Beurs
- 16-17 apr l '16 - Utrecht, [Verrameljaarbeurs](#)- verzamel en curiosamarkt

Muziek, Dans en Performance

- tm 3 jan '16 - Berg en Dal, [Afrika Museum](#), diverse muzikale activiteiten
- 24 jan '16 - Den Haag, [Nieuwe kerk](#), groep Kudsi Erguner met Ottomaanse muziek
- 14 febr '16 - Den Haag, [Nieuwe kerk](#), Chitose trio met auth. Japanese Gagaku muziek
- elke zondag 10-12 uur - Leiden [Museum Volkenkunde](#) - Balinese Gamelan
- elke 1e & 4e zondag vd maand, 12 - 13u.- Leiden [Museum Volkenkunde](#) - Japanese Shakuhachi

Verkoopexposities door leden

- tm dec '15 - Rotterdam, Galerie ['African Art'](#), expositie 'Ivoorkust', Tweede expositie bij het 25 jarig bestaan. Geopend: alle weekends van 13 -17 uur en op afspraak

Kerst Websels

Voor de kerstdagen heb ik een grote lading leeswerk uit mijn websels uitgezocht voor onder de kerstboom :

websel 1

<http://www.unesco.org/new/en/culture/themes/dialogue/general-history-of-africa/volumes/>

This groundbreaking work was the first of its type to present the entire history of the African continent. The collection sheds light on the pre-colonial era and interweaves Africa's destiny with the rest of humanity's, examining its interaction with other continents and the role of Africans in the dialogue between civilizations. The entire collection is published in 8 volumes:

- [Volume I - Methodology and African Prehistory](#)
- [Volume II - Ancient Civilizations of Africa](#)
- [Volume III - Africa from the Seventh to the Eleventh Century](#)
- [Volume IV - Africa from the Twelfth to the Sixteenth Century](#)
- [Volume V - Africa from the Sixteenth to the Eighteenth Century](#)
- [Volume VI - Africa in the Nineteenth Century until the 1880s](#)
- [Volume VII - Africa under Colonial Domination 1880-1935](#)
- [Volume VIII - Africa since 1935](#)

webssel 2

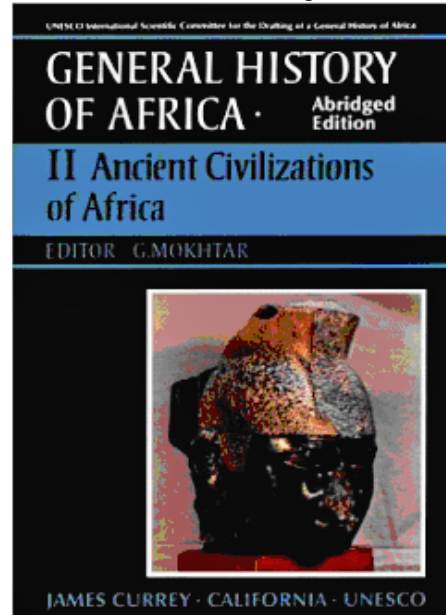
<http://africa.uima.uiowa.edu/topic/essays/>

De "art & life in Africa" is een site die in 2014 begon als onderdeel van de Universiteit van Iowa/museum of art (UIMA) meer dan 50 deskundigen schreven artikelen die vrij te lezen zijn op de site

Met control/klik kom je direct bij het betreffende artikel, dat je per pagina kunt doorbladeren

- [Akan Brass Casting](#)
- [Akan Leadership Art and Ceremony](#)
- [Akan Leadership Arts](#)
- [Art and Architecture in Northern Ghana](#)
- [Art and Death in A Yoruba Community](#)
- [Art and Death in Southern Côte d'Ivoire](#)
- [Art and Initiation Among the Yaka and Suku](#)
- [Art and Initiation in Western Zambia](#)
- [Art and Life Among the Zaramo of Tanzania](#)
- [Art and Rule in the Benin Kingdom](#)
- [Art from the Ijo Spirit World](#)
- [Art of the Bamana Blacksmith](#)
- [Bamana Women's Pottery](#)
- [Benin Kingdom Leadership Regalia](#)
- [Do in Leaves and Wood Among the Bobo and the Bwa](#)
- [Frafra Leatherwork and Brass Bangles](#)
- [Ifa Divination](#)
- [Igbo Art in Social Context](#)
- [Islam and Islamic Arts in Africa](#)
- [Komo among Tagwa-Senufo Peoples in Southwest Burkina Faso](#)
- [Kuba Art and Rule](#)
- [Life in the Cameroon Grasslands](#)
- [Luba Art and Divination](#) *zie foto hier naast*
- [Mangbetu Royal Art and Herbert Lang, 1902-1906](#)
- [Masquerades Among the Dan People](#)
- [Mbari: Art as Process in Igboland](#)
- [Military Arts of the Fante](#)
- [Nature, Spirits and Arts in Burkina Faso](#)
- [Puppet Masquerades in the Valley of the Niger](#)
- [Sculpture of the Bamana Jo Society](#)
- [Signs and Symbols in African Art: Graphic Patterns in Burkina Faso](#)
- [Textiles in Mali](#)

Volume VII - Unesco.org

Volume II - Unesco.org – Webssel 1

Luba village chief and wife displaying staff of office, Katanga Province, 1989.

- [The Art of Burkina Faso](#)
- [The Status of Dogon Visual Culture](#)
- [Visual Symbols of Self: South Sotho Arts and Initiation](#)
- [Weaving in Southern Nigeria](#)
- [Women's Art and Initiation in Mendeland](#)
- [Yoruba Gelede Masquerade](#)
- [Young Women in Contemporary Zulu Society](#)

Puppet masquerades Niger

Reacties, aanvullingen, commentaar of ideeën voor de rubriek **WEBSELS** graag naar

André Smit :

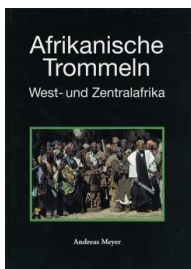
webselsfootprints@xs4all.nl

RAMSJ in het kort ramsjs boeken over tribale kunst en cultuur

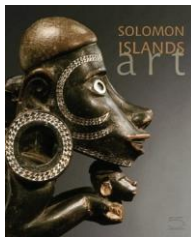
Zie voor uitgebreide beschrijving en boekhandelaar de '[Leden-Pagina's](#)'. Deze maand betreft het zes boektitels, met interessegebieden variërend van Oceanië en Nieuw Guinea tot Afrika.

We geven hierbij geen oordeel over de inhoud of kwaliteit van de boeken.

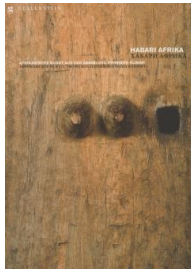
Reacties of aanvullingen op de rubriek **Ramsj-Signaal s.v.p.** naar André Smit : webselsfootprints@xs4all.nl

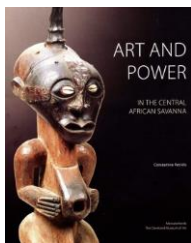
Afrikanische Trommeln. West- und Zentralafrika. Andreas Meyer. Berlin 1997.

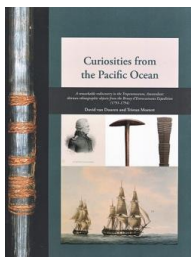
Solomon Islands Art. The Conru Collection. Kevin Conru

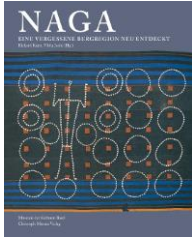
Habari Afrika. Afrikanische Kunst aus der Sammlung Reinhard Klimmt. Von Till Förster, Reinhard Klimmt. Osnabrück 2010.

Art and Power. Kunst und Macht in der zentralafrikanischen Savanne. Constantine Petridis. Houston, Cleveland, San Francisco 2008/09.

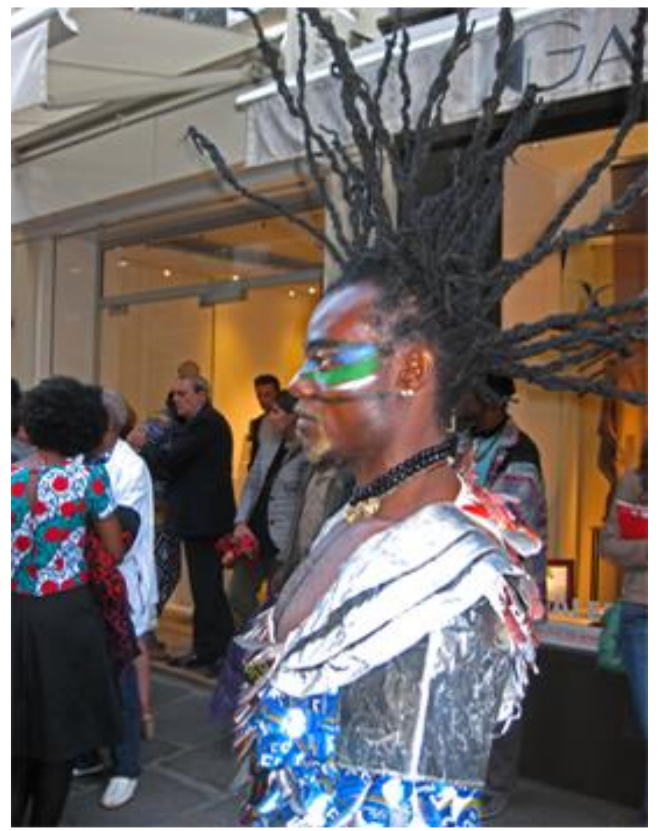
Curiosities from the Pacific Ocean. A Remarkable Rediscovery in the Tropenmuseum, Amsterdam: Thirteen Ethnographic Objects from the Bruny d' Entrecasteaux Expedition (1791-1794). David van Duuren. Leiden 2007.

Naga. Eine vergessene Bergregion neu entdeckt. Hg. Richard Kunz, Vibha Joshi. Basel 2008.

'Bijzondere aspecten' – een Terugblik op het **Parcours des Mondes**.

Ook nu weer een opmerkelijke object, gespot tijdens het **Parcours des Mondes** in september. Een indrukwekkende **Kerst-engel** in de Rue de Seine - robe en sleep gemaakt van aluminium blikjes!

Angela in vol ornaat - maar dan blijkt het toch Angelo te betreffen!

Een expositie / vernissage of benefietactiviteit kan voor de website te allen tijde aangemeld worden. Plaatsing van een kort bericht op de website en in Footprints is gratis. Het is aan de redactie om te bepalen of een bericht geschikt is of niet. Wil je zeker zijn van tijdige vermelding in 'Footprints', dan dien je dit 6 weken tevoren bij ons op te geven.

Mocht je geen belangstelling hebben voor deze Nieuwsbrief van de Vereniging Tribale Kunst en Cultuur, meld dat dan graag bij < gjenusart@gmail.com > zodat we je kunnen uitschrijven uit ons bestand.